

شماره ی صندلی: ..... تاریخ امتحان: دوشنبه ۱۴۰۰/۳/۲۷ (ساعت شروع امتحان: ۱۰:۳۰ صبح مدت امتحان: ۷۵ دقیقه نام دیر: احمد علی پور	به نام خد اداره ی آموزش و پرورش ناحیه ۳ تبریز دبیرستان پروفیسور حسابی	نام و نام خانوادگی دانش آموز: ..... پایه: دهم انسانی کلاس: ..... ماده ی امتحانی: منطق
--	---	---

لطفاً قبل از پاسخ گویی به سؤالات، به نکات زیر توجه فرمایید:

- ✓ استفاده از لاک غلط گیر ممنوع است.
- ✓ پاسخ ها را خوش خط و خوانا و فقط با خودکار آبی بنویسید؛ از هیچ رنگ دیگری استفاده نکنید.
- ✓ اگر غلط های املائی و انشایی به مفهوم و معنای پاسخ لطمه وارد کنند، نمره کسر خواهد شد.
- ✓ از نوشتن مطالب اضافی خودداری نمایید؛ پاسخ ها دقیق و مطابق با خواسته ی مسأله باشد (نه بیشتر و نه کمتر).

ردیف	سؤال ها (دقت کنید که سؤال ها در سه صفحه تنظیم شده است.)	نمره
در هر یک از موارد زیر، جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.		
۱	الف) به قضیه ای که در آن به ثبوت یا نفی چیزی برای چیزی حکم می شود، قضیه ی ..... می گویند. ب) در قیاس استثنایی انفصالی، اگر یکی از مقدمات قیاس، قضیه ی منفصل حقیقی بوده و مقدمه ی دوم یکی از اجزای همان قضیه ی منفصل باشد، می توانیم تعداد چهار قیاس استثنایی تشکیل بدهیم که ..... آن ها معتبر هستند. پ) اگر دو جزء یک قضیه ی منفصل بتوانند هر دو همزمان صادق باشند اما امکان نداشته باشد که هر دو همزمان کاذب باشند، منفصل نام دارد. ت) اگر دو جزء یک قضیه ی منفصل بتوانند هر دو همزمان کاذب باشند اما امکان نداشته باشد که هر دو همزمان صادق باشند، منفصل نام دارد.	۱
درستی و یا نادرستی هر یک از گزاره های زیر را با نوشتن کلمه ی «درست» و یا «نادرست» در جلوی آن ها مشخص کنید.		
۲	الف) «دیوید هیوم یک فیلسوف اسکاتلندی بود»، یک قضیه ی حملی شخصی است. ب) «رئیس جمهور کشور ایران در سال ۱۳۹۸ هجری خورشیدی»، یک تصدیق است. پ) «حسن روحانی رئیس جمهور نیست»، یک تصور است.	۰/۷۵
یکی از قضایای زیر شرطی و دیگری حملی است. در قضیه ی شرطی مقدم و تالی را مشخص کنید. در قضیه ی حملی موضوع و محمول را مشخص کنید.		
۳	الف) مرکز استان آذربایجان شرقی تبریز نیست. ب) کل (کچل) اگر طبیب بودی سر خود دوا نمودی.	۱
هر یک از مفاهیم زیر جزئی اند یا کلی؟		
۴	بلندترین قله ی روی کره ی زمین:	۰/۵
هر یک از تعاریف زیر از چه قسمی است؟ (تعریف لغوی، تعریف از طریق ذکر مصادیق، تعریف مفهومی)		
۵	الف) فلز = چیزهایی نظیر آهن، طلا، مس، آلومینیوم و غیره فلز نامیده می شوند. ب) استصنا = انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران پ) واپاشی هسته ای = به مجموعه فرایندهای مختلفی گفته می شود که در هسته ی اتم های ناپایدار پرتوزا رخ می دهد و پرتوهایی تولید می کنند که به آن ها پرتوهای رادیواکتیو گفته می شود.	۰/۷۵
ایراد تعریف های زیر چیست؟ (دوری است، جامع نیست، مانع نیست، واضح نیست). برای هر تعریف فقط یک ایراد بنویسید.		
۶	الف) باسواد = شخصی که دارای تحصیلات دانشگاهی است. ب) اینستاگرام = وسیله ی وقت گشتی. پ) مذکر = کسی که مؤنث نیست. ت) جیوه = نوعی فلز سمی و سنگین.	۱

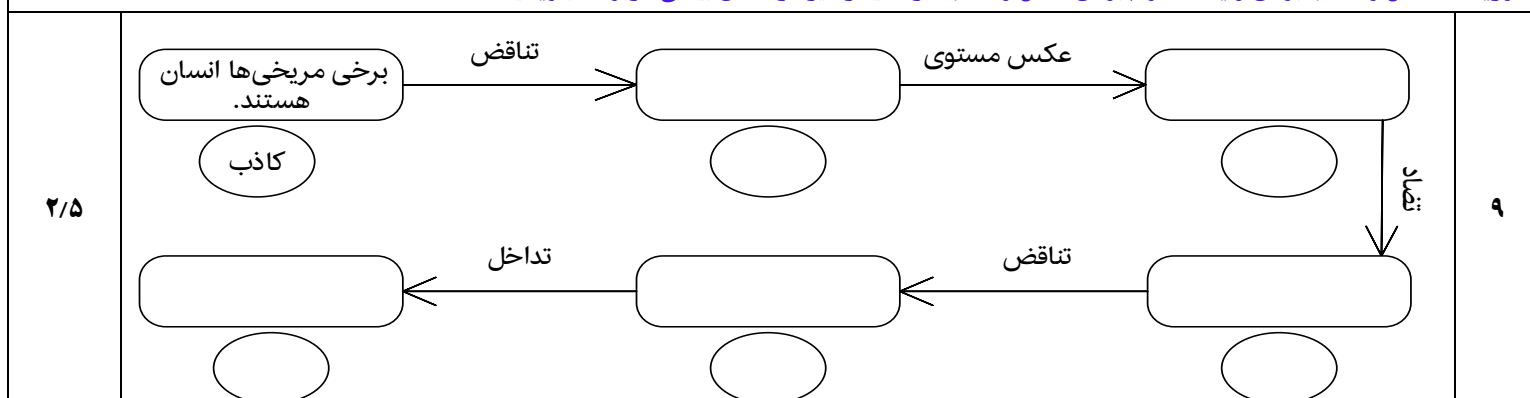
هر یک از استدلال‌های زیر، نمونه‌ای از یک قیاس استثنایی اتصالی است. نتیجه‌ی هر استدلال را نوشته و نیز بنویسید که هرکدام به چه قاعده‌ای معروف است.

۱	<p>نام استدلال: .....</p> <p>اگر جریمه‌های تخلفات رانندگی سنگین باشد، مردم کمتر قوانین راهنمایی و رانندگی را زیر پا می‌گذارند. جریمه‌های تخلفات رانندگی سنگین است.</p> <p>_____</p> <p>∴</p>	<p>نام استدلال: .....</p> <p>اگر ملخ‌ها هجوم بیاورند، محصولات کشاورزی را نابود می‌کنند. محصولات کشاورزی نابود نشده است.</p> <p>_____</p> <p>∴</p>	۷
---	--	---	---

نوع هر یک از قضایای شرطی منفصل زیر را بنویسید (حقیقی، مانع‌الجمع، مانع‌الرفع).

۰/۷۵	<p>الف) هر مثلثی یا متساوی‌الاضلاع است یا قائم‌الزاویه. ب) چراغ روشن یا گرما تولید می‌کند یا نور. پ) من در امتحان منطق یا قبول می‌شوم یا قبول نمی‌شوم.</p>	۸
------	--	---

در نمودار زیر، با توجه به قضیه‌ی داده شده و با توجه به دستورالعمل‌های روی فلش‌ها، قضایای بعدی را بنویسید (هر قضیه را از قضیه‌ی قبل از خودش به دست آورید). صادق و کاذب بودن و یا نامعلوم بودن صدق و کذب هر قضیه را نیز در داخل بیضی مربوطه بنویسید.

ابتدا مشخص کنید هر یک از قیاس‌های زیر شکل چندم است. سپس مشخص کنید هر قیاس معتبر است یا نه. در صورت نامعتبر بودن، دلیل آن را نیز بنویسید.

۳	<p>شکل: هر ب الف است. هر ب ج است.</p> <p>_____</p> <p>∴ هر الف ج است.</p> <p>معتبر ☐ نامعتبر ☐</p> <p>دلیل:</p>	<p>شکل: بعضی ب الف نیست. هیچ ج ب نیست.</p> <p>_____</p> <p>∴ بعضی الف ج نیست.</p> <p>معتبر ☐ نامعتبر ☐</p> <p>دلیل:</p>	<p>شکل: بعضی الف ب است. بعضی ج ب است.</p> <p>_____</p> <p>∴ بعضی الف ج است.</p> <p>معتبر ☐ نامعتبر ☐</p> <p>دلیل:</p>	<p>شکل: بعضی الف ب نیست. بعضی ب ج است.</p> <p>_____</p> <p>∴ بعضی الف ج نیست.</p> <p>معتبر ☐ نامعتبر ☐</p> <p>دلیل:</p>	۱۰
---	---	---	---	---	----

به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۳/۲۵	<p>الف) رابطه‌ی میان مصادیق دو مفهوم کلی جانور و جاندار چیست؟ ۰/۲۵ نمره ب) رابطه‌ی میان مصادیق دو مفهوم کلی آب و یخ چیست؟ ۰/۲۵ نمره پ) سه تفاوت مهم میان متفکر نقاد و متفکر غیر نقاد را ذکر کنید. ۰/۷۵ نمره ت) تفاوت اساسی استدلال قیاسی و استدلال استقرایی چیست؟ (تعریف هر دو) ۱ نمره ث) در مناظره‌های تلویزیونی، هدف اصلی طرفین از استدلال آوردن چیست؟ چه نوع استدلال‌هایی را برای رسیدن به هدف خود به کار می‌گیرند؟ در گذشته، این گونه استدلال‌ها ذیل چه عنوانی بررسی می‌شد؟ ۱ نمره</p>	۱۱
------	--	----

در سؤال زیر، هر یک از موارد سمت راست می‌تواند در برخی موقعیت‌ها نمونه‌ای از یک مغالطه باشد. اسامی همهی مغالطه‌های لازم (۱۸ مغالطه) در سمت چپ نوشته شده است. شماره‌ی آن‌ها را در جلوی هر کدام که مناسب‌تر است، در داخل پرانتز بنویسید. ممکن است برخی موارد مصداق چند مغالطه باشند ولی شما هر مورد را فقط مصداق یکی از مغالطه‌ها که بسیار واضح‌تر است، در نظر بگیرید.

<p>۴/۵</p> <p>(۱) مغالطه‌ی توسل به احساسات (۲) مغالطه‌ی مسوم کردن چاه (۳) مغالطه‌ی رفع مقدم (۴) مغالطه‌ی اشتراک لفظ (۵) مغالطه‌ی نگارشی کلمات (۶) مغالطه‌ی عدم تکرار حد وسط (۷) مغالطه‌ی تله‌گذاری (۸) مغالطه‌ی تعریف دوری (۹) مغالطه‌ی بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی (۱۰) مغالطه‌ی وضع تالی (۱۱) مغالطه‌ی تمثیل ناروا (۱۲) مغالطه‌ی ابهام در مرجع ضمیر (۱۳) مغالطه‌ی بار ارزشی کلمات (۱۴) مغالطه‌ی تعمیم شتاب‌زده (۱۵) مغالطه‌ی استثنا‌ی قابل چشم‌پوشی (۱۶) مغالطه‌ی استدلال نامعتبر (عدم رعایت شرایط قیاس) (۱۷) مغالطه‌ی ابهام انعکاس (۱۸) مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری</p>	<p>❖ اگر کسی تلاش کند حتماً موفق می‌شود. محمد موفق شده است. پس، مطمئناً وی تلاش کرده است. ( )</p> <p>❖ فلسفه چیست؟ فعالیتی است که فیلسوفان انجام می‌دهند. ( )</p> <p>❖ شاعری به اسم سلطانی کرمانشاهی برای شاعر دیگری به اسم بیدل کرمانشاهی که چاق و شکم‌گنده بود، چنین سروده است: دیدم شکمی ز دور پیداست بعد از دو سه روز بیدل آمد ( )</p> <p>❖ مسافری تابستان از بغداد به تبریز آمده بود. از وی پرسیدند: توی این هوای گرم، در بغداد چه می‌کردی؟ گفت: عرق. ( )</p> <p>❖ در آگهی یک مؤسسه‌ی حمل‌اناثیه‌ی منزل چنین آمده: کارگران و رانندگان ما چنان ماهر هستند که تمامی اسباب و اثاثیه را صددرصد سالم به مقصد می‌رسانند. اما بعد از اسباب‌کشی، صاحب مؤسسه در جواب مشتری‌ای که اعتراض می‌کرد و می‌گفت: کارگران بی‌احتیاطی کرده و به برخی از وسایل صدمه وارد کرده‌اند، پاسخ داد: «این قدر خودتان را ناراحت نکنید. چیز مهمی نیست. پیش می‌آید.» ( )</p> <p>❖ شخصی از دیگری پرسید: آیا پدر و مادر شما در حیات هستند؟ وی پاسخ داد: خیر، رفته‌اند از فروشگاه زنجیره‌ای رفاه خرید کنند. ( )</p> <p>❖ چند روز پیش از اتومبیل وانت سر خیابان هندوانه خریدم. بعدش فهمیدم که فروشنده عمداً ترازو را دستکاری کرده تا وزن را بیشتر از مقدار واقعی‌اش نشان دهد؛ لطفاً از وانتی‌ها میوه نخرید چون ترازوهایشان را دستکاری می‌کنند. ( )</p> <p>❖ درگیری‌های مرزی بین هندوستان و پاکستان سبب کشته شدن سه سرباز هندی و به هلاکت رسیدن دو سرباز پاکستانی شد. ( )</p> <p>❖ پنجره‌ی آلومینیومی باز است و باز اسید نیست. پس، پنجره‌ی آلومینیومی اسید نیست. ( )</p> <p>❖ من دوست ایلیا هستم و ایلیا هم دوست آیدین است. پس، من دوست آیدین هستم. ( )</p> <p>❖ هفته‌ی گذشته که از مسافرت برمی‌گشتیم، اتومبیل ما در بین راه با یک گاو تصادف کرد اما آسیب جدی ندید. ( )</p> <p>❖ فرمانده می‌گوید: فقط ترسوها از جنگ خوششان نمی‌آید. آیا کسی از شما هست که با جنگ مخالف باشد؟ ( )</p> <p>❖ شخصی با لباسی مندرس و حالتی مظلومانه و نسخه‌ای در دست جلوی داروخانه‌ای ایستاده و از شما می‌خواهد پولی به او بدهید تا بتواند داروهای موجود در نسخه را برای دخترش که در بیمارستان بستری است، بخرد. ( )</p> <p>❖ شخصی به دوستش گفت: چشمم درد می‌کند. چاره‌ی آن چیست؟ دوستش پاسخ داد: پارسال دندان من درد می‌کرد. آن را کشیدم و راحت شدم. ( )</p> <p>❖ هر انسان خوشبختی ثروتمند است پس هر انسان ثروتمندی خوشبخت است. ( )</p> <p>❖ می‌خواهیم این خیابان را به اسم هنرمندانه، زیبا و آسمانی «فرشته» نام‌گذاری کنیم. اهل ذوق و ادب‌دوستان موافق دستشان را بلند کنند. ( )</p> <p>❖ اگر خوب درس بخوانی حتماً قبول می‌شوی. اما تو خوب درس نخوانده‌ای. پس، قبول نمی‌شوی. ( )</p> <p>❖ هیچ ببری گاو نیست. هیچ گاوی زرافه نیست. پس، هیچ ببری زرافه نیست. ( )</p>	<p>۱۲</p>
<p>۲۰</p>	<p>موفق و شاد باشید. احمد علی پور</p>	<p>جمع نمره</p>

شماره‌ی صندلی:..... تاریخ امتحان: دوشنبه ۱۴۰۰/۳/۲۷ ساعت شروع امتحان: ۱۰:۳۰ صبح مدت امتحان: ۷۵ دقیقه نام دبیر: احمد علی پور	به نام خدا اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه ۳ تبریز دبیرستان پروفیسور حسابی	نام و نام خانوادگی دانش آموز: پایه: دهم انسانی کلاس: ..... ماده‌ی امتحانی: منطق
---	---	--

لطفاً قبل از پاسخ‌گویی به سؤالات، به نکات زیر توجه فرمایید:

- ✓ استفاده از لاک غلط‌گیر ممنوع است.
- ✓ پاسخ‌ها را خوش خط و خوانا و فقط با خودکار آبی بنویسید؛ از هیچ رنگ دیگری استفاده نکنید.
- ✓ اگر غلط‌های املائی و انشایی به مفهوم و معنای پاسخ لطمه وارد کنند، نمره کسر خواهد شد.
- ✓ از نوشتن مطالب اضافی خودداری نمایید؛ پاسخ‌ها دقیق و مطابق با خواسته‌ی مسأله باشد (نه بیشتر و نه کمتر).

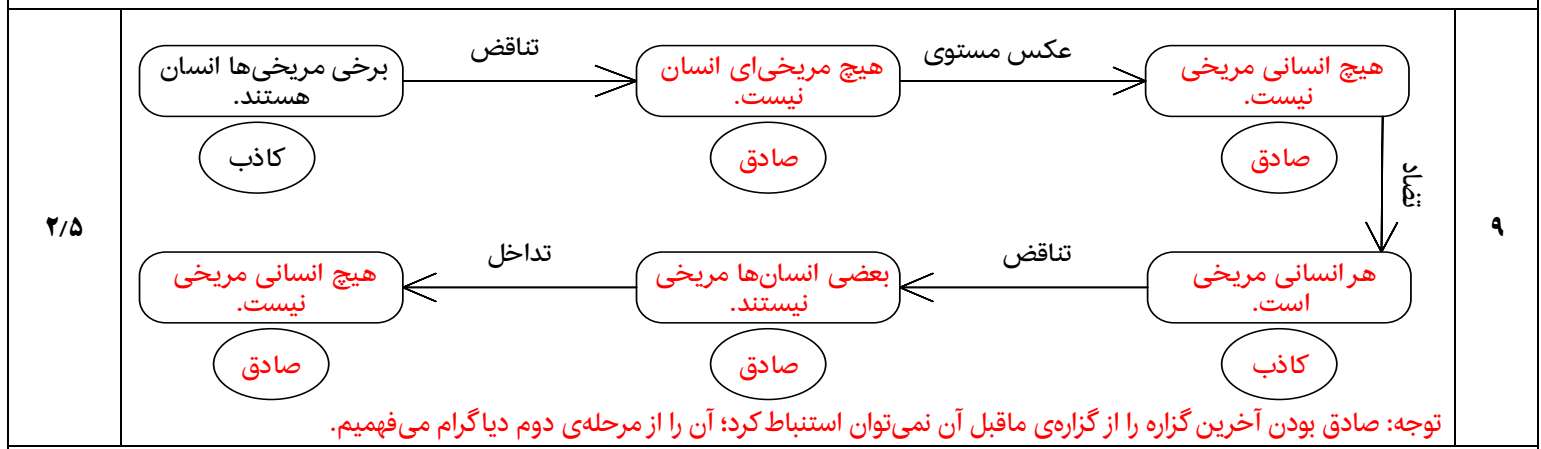
ردیف	سؤال‌ها (دقت کنید که سؤال‌ها در سه صفحه تنظیم شده است.)	نمره
در هر یک از موارد زیر، جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.		
۱	<p>الف) به قضیه‌ای که در آن به ثبوت یا نفی چیزی برای چیزی حکم می‌شود، قضیه‌ی حملی می‌گویند.</p> <p>ب) در قیاس استثنایی انفصالی، اگر یکی از مقدمات قیاس، قضیه‌ی منفصل حقیقی بوده و مقدمه‌ی دوم یکی از اجزای همان قضیه‌ی منفصل باشد، می‌توانیم تعداد چهار قیاس استثنایی تشکیل بدهیم که همه‌ی آن‌ها معتبر هستند.</p> <p>پ) اگر دو جزء یک قضیه‌ی منفصل بتوانند هر دو همزمان صادق باشند اما امکان نداشته باشد که هر دو همزمان کاذب باشند، منفصل مانع‌الرفع نام دارد.</p> <p>ت) اگر دو جزء یک قضیه‌ی منفصل بتوانند هر دو همزمان کاذب باشند اما امکان نداشته باشد که هر دو همزمان صادق باشند، منفصل مانع‌الجمع نام دارد.</p>	۱
درستی و یا نادرستی هر یک از گزاره‌های زیر را با نوشتن کلمه‌ی «درست» و یا «نادرست» در جلوی آن‌ها مشخص کنید.		
۲	<p>الف) «دیوید هیوم یک فیلسوف اسکاتلندی بود»، یک قضیه‌ی حملی شخصی است. درست</p> <p>ب) «رئیس جمهور کشور ایران در سال ۱۳۹۸ هجری خورشیدی»، یک تصدیق است. نادرست</p> <p>پ) «حسن روحانی رئیس جمهور نیست»، یک تصور است. نادرست</p>	۰/۷۵
یکی از قضایای زیر شرطی و دیگری حملی است. در قضیه‌ی شرطی مقدم و تالی را مشخص کنید. در قضیه‌ی حملی موضوع و محمول را مشخص کنید.		
۳	<p>الف) مرکز استان آذربایجان شرقی تبریز نیست.</p> <p>الف) قضیه‌ی حملی است. موضوع: تبریز</p> <p>ب) قضیه‌ی شرطی است. مقدم: کچل طبیب بودی</p> <p>ب) کچل (کچل) اگر طبیب بودی سر خود دوا نمودی.</p> <p>محمول: مرکز استان آذربایجان شرقی</p> <p>تالی: سر خود دوا نمودی</p>	۱
هر یک از مفاهیم زیر جزئی‌اند یا کلی؟		
۴	<p>اورست: جزئی</p> <p>بلندترین قلعه‌ی روی کره‌ی زمین: کلی</p>	۰/۵
هر یک از تعاریف زیر از چه قسمی است؟ (تعریف لغوی، تعریف از طریق ذکر مصادیق، تعریف مفهومی)		
۵	<p>الف) فلز = چیزهایی نظیر آهن، طلا، مس، آلومینیوم و غیره فلز نامیده می‌شوند. تعریف از طریق ذکر مصادیق</p> <p>ب) استصنا = انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران تعریف لغوی</p> <p>پ) واپاشی هسته‌ای = به مجموعه فرایندهای مختلفی گفته می‌شود که در هسته‌ی اتم‌های ناپایدار پرتوزا رخ می‌دهد و پرتوهایی تولید می‌کنند که به آن‌ها پرتوهای رادیواکتیو گفته می‌شود. تعریف مفهومی</p>	۰/۷۵
ایراد تعریف‌های زیر چیست؟ (دوری است، جامع نیست، مانع نیست، واضح نیست). برای هر تعریف فقط یک ایراد بنویسید.		
۶	<p>الف) باسواد = شخصی که دارای تحصیلات دانشگاهی است. جامع نیست.</p> <p>ب) اینستاگرام = وسیله‌ی وقت‌کشی. واضح نیست.</p> <p>پ) مذکر = کسی که مؤنث نیست. دوری است.</p> <p>ت) جیوه = نوعی فلز سمی و سنگین. مانع نیست.</p>	۱
هر یک از استدلال‌های زیر، نمونه‌ای از یک قیاس استثنایی انفصالی است. نتیجه‌ی هر استدلال را نوشته و نیز بنویسید که هر کدام به چه قاعده‌ای معروف است.		

۱	<p>نام استدلال: قاعده‌ی وضع مقدم</p> <p>اگر جرمه‌های تخلفات رانندگی سنگین باشد، مردم کمتر قوانین راهنمایی و رانندگی را زیر پا می‌گذارند. جرمه‌های تخلفات رانندگی سنگین است.</p> <p>∴ مردم کمتر قوانین راهنمایی و رانندگی را زیر پا می‌گذارند.</p>	<p>نام استدلال: قاعده‌ی رفع تالی</p> <p>اگر ملخ‌ها هجوم بیاورند، محصولات کشاورزی را نابود می‌کنند. محصولات کشاورزی نابود نشده است.</p> <p>∴ ملخ‌ها هجوم نیاورده‌اند.</p>
---	--	---

نوع هر یک از قضایای شرطی منفصل زیر را بنویسید (حقیقی، مانع‌الجمع، مانع‌الرفع).

۰/۲۵	<p>الف) هر مثلثی یا متساوی‌الاضلاع است یا قائم‌الزاویه. منفصل مانع‌الجمع</p> <p>ب) چراغ روشن یا گرما تولید می‌کند یا نور. منفصل مانع‌الرفع</p> <p>پ) من در امتحان منطق یا قبول می‌شوم یا قبول نمی‌شوم. منفصل حقیقی</p>
------	---

در نمودار زیر، با توجه به قضیه‌ی داده شده و با توجه به دستورالعمل‌های روی فلش‌ها، قضایای بعدی را بنویسید (هر قضیه را از قضیه‌ی قبل از خودش به دست آورید). صادق و کاذب بودن و یا نامعلوم بودن صدق و کذب هر قضیه را نیز در داخل بیضی مربوطه بنویسید.

ابتدا مشخص کنید هر یک از قیاس‌های زیر شکل چندم است. سپس مشخص کنید هر قیاس معتبر است یا نه. در صورت نامعتبر بودن، دلیل آن را نیز بنویسید.

۳	<p>شکل: سوم</p> <p>هر ب الف - است.</p> <p>هر ب ج است.</p> <p>∴ هر ⁺الف ج است.</p> <p>معتبر ☐ نامعتبر ☒</p> <p>دلیل: موضوع نتیجه (یعنی الف) مثبت اما در مقدمه‌ی اول دارای علامت منفی است.</p>	<p>شکل: چهارم</p> <p>بعضی ب الف نیست.</p> <p>هیچ ج ب نیست.</p> <p>∴ بعضی الف ج نیست.</p> <p>معتبر ☐ نامعتبر ☒</p> <p>دلیل: هر دو مقدمه سالبه هستند (دارای فعل منفی).</p>	<p>شکل: دوم</p> <p>بعضی الف ب - است.</p> <p>بعضی ج ب - است.</p> <p>∴ بعضی الف ج است.</p> <p>معتبر ☐ نامعتبر ☒</p> <p>دلیل: حد وسط در هر دو مقدمه دارای علامت منفی است.</p>	<p>شکل: اول</p> <p>بعضی الف ب نیست.</p> <p>بعضی ب ج - است.</p> <p>∴ بعضی الف ج + نیست.</p> <p>معتبر ☐ نامعتبر ☒</p> <p>دلیل: محمول نتیجه (یعنی ج) در نتیجه دارای علامت مثبت اما در مقدمه‌ی دوم دارای علامت منفی است.</p>
---	--	---	---	---

به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۳/۲۵	<p>الف) رابطه‌ی میان مصادیق دو مفهوم کلی جانور و جاندار چیست؟ ۰/۲۵ نمره عموم و خصوص مطلق</p> <p>ب) رابطه‌ی میان مصادیق دو مفهوم کلی آب و یخ چیست؟ ۰/۲۵ نمره تباين</p> <p>پ) سه تفاوت مهم میان متفکر نقاد و متفکر غیر نقاد را ذکر کنید. ۰/۷۵ نمره جدی گرفتن فرایند تفکر - توجه آگاهانه به آن - پرسیدن سوالات درست و به‌جا</p> <p>ت) تفاوت اساسی استدلال قیاسی و استدلال استقرایی چیست؟ (تعریف هر دو) ۱ نمره استدلال قیاسی: استدلالی است که در آن مقدمات، ضرورتاً نتیجه را در پی دارند. استدلال استقرایی: استدلالی است که در آن مقدمات، از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند.</p> <p>ث) در مناظره‌های تلویزیونی، هدف اصلی طرفین از استدلال آوردن چیست؟ چه نوع استدلال‌هایی را برای رسیدن به هدف خود به کار می‌گیرند؟ در گذشته، این گونه استدلال‌ها ذیل چه عنوانی بررسی می‌شد؟ ۱ نمره هدف، شکست دادن طرف مقابل است. از استدلال‌هایی استفاده می‌کنند که در مقابل آن‌ها، طرف مقابل حرفی برای گفتن نداشته باشد و مجبور به پذیرش نتایج آن‌ها و یا اعتراف به شکست شود. در گذشته این گونه استدلال‌ها را در فن «جدل» بررسی می‌کردند.</p>	۱۱
------	--	----

در سؤال زیر، هر یک از موارد سمت راست می‌تواند در برخی موقعیت‌ها نمونه‌ای از یک مغالطه باشد. اسامی همهی مغالطه‌های لازم (۱۸ مغالطه) در سمت چپ نوشته شده است. شماره‌ی آن‌ها را در جلوی هرکدام که مناسب‌تر است، در داخل پرانتز بنویسید. ممکن است برخی موارد مصداق چند مغالطه باشند ولی شما هر مورد را فقط مصداق یکی از مغالطه‌ها که بسیار واضح‌تر است، در نظر بگیرید.

<p>۴/۵</p> <p>(۱) مغالطه‌ی توسل به احساسات (۲) مغالطه‌ی مسوم کردن چاه (۳) مغالطه‌ی رفع مقدم (۴) مغالطه‌ی اشتراک لفظ (۵) مغالطه‌ی نگارشی کلمات (۶) مغالطه‌ی عدم تکرار حد وسط (۷) مغالطه‌ی تله‌گذاری (۸) مغالطه‌ی تعریف دوری (۹) مغالطه‌ی بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی (۱۰) مغالطه‌ی وضع تالی (۱۱) مغالطه‌ی تمثیل ناروا (۱۲) مغالطه‌ی ابهام در مرجع ضمیر (۱۳) مغالطه‌ی بار ارزشی کلمات (۱۴) مغالطه‌ی تعمیم شتاب‌زده (۱۵) مغالطه‌ی استثنای قابل چشم‌پوشی (۱۶) مغالطه‌ی استدلال نامعتبر (عدم رعایت شرایط قیاس) (۱۷) مغالطه‌ی ابهام انعکاس (۱۸) مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری</p>	<p>❖ اگر کسی تلاش کند حتماً موفق می‌شود. محمد موفق شده است. پس، مطمئناً وی تلاش کرده است. (۱۰)</p> <p>❖ فلسفه چیست؟ فعالیتی است که فیلسوفان انجام می‌دهند. (۸)</p> <p>❖ شاعری به اسم سلطانی کرمانشاهی برای شاعر دیگری به اسم بیدل کرمانشاهی که چاق و شکم‌گنده بود، چنین سروده است: دیدم شکمی ز دور پیداست بعد از دو سه روز بیدل آمد (۹)</p> <p>❖ مسافری تابستان از بغداد به تبریز آمده بود. از وی پرسیدند: توی این هوای گرم، در بغداد چه می‌کردی؟ گفت: عرق. (۱۸)</p> <p>❖ در آگهی یک مؤسسه‌ی حمل ائاثیه‌ی منزل چنین آمده: کارگران و رانندگان ما چنان ماهر هستند که تمامی اسباب و ائاثیه را صددرصد سالم به مقصد می‌رسانند. اما بعد از اسباب‌کشی، صاحب مؤسسه در جواب مشتری‌ای که اعتراض می‌کرد و می‌گفت: کارگران بی‌احتیاطی کرده و به برخی از وسایل صدمه وارد کرده‌اند، پاسخ داد: «این قدر خودتان را ناراحت نکنید. چیز مهمی نیست. پیش می‌آید.» (۱۵)</p> <p>❖ شخصی از دیگری پرسید: آیا پدر و مادر شما در حیات هستند؟ وی پاسخ داد: خیر، رفته‌اند از فروشگاه زنجیره‌ای رفاه خرید کنند. (۵)</p> <p>❖ چند روز پیش از اتومبیل وانت سر خیابان هندوانه خریدم. بعدش فهمیدم که فروشنده عمداً ترازو را دستکاری کرده تا وزن را بیشتر از مقدار واقعی‌اش نشان دهد؛ لطفاً از وانتی‌ها میوه نخرید چون ترازوهایشان را دستکاری می‌کنند. (۱۴)</p> <p>❖ درگیری‌های مرزی بین هندوستان و پاکستان سبب کشته شدن سه سرباز هندی و به هلاکت رسیدن دو سرباز پاکستانی شد. (۱۳)</p> <p>❖ پنجره‌ی آلومینیومی باز است و باز اسید نیست. پس، پنجره‌ی آلومینیومی اسید نیست. (۴)</p> <p>❖ من دوست ایلیا هستم و ایلیا هم دوست آیدین است. پس، من دوست آیدین هستم. (۶)</p> <p>❖ هفته‌ی گذشته که از مسافرت برمی‌گشتیم، اتومبیل ما در بین راه با یک گاو تصادف کرد اما آسیب جدی ندید. (۱۲)</p> <p>❖ فرمانده می‌گوید: فقط ترسوها از جنگ خوششان نمی‌آید. آیا کسی از شما هست که با جنگ مخالف باشد؟ (۲)</p> <p>❖ شخصی با لباسی مندرس و حالتی مظلومانه و نسخه‌ای در دست جلوی داروخانه‌ای ایستاده و از شما می‌خواهد پولی به او بدهید تا بتواند داروهای موجود در نسخه را برای دخترش که در بیمارستان بستری است، بخرد. (۱)</p> <p>❖ شخصی به دوستش گفت: چشمم درد می‌کند. چاره‌ی آن چیست؟ دوستش پاسخ داد: پارسال دندان من درد می‌کرد. آن را کشیدم و راحت شدم. (۱۱)</p> <p>❖ هر انسان خوشبختی ثروتمند است پس هر انسان ثروتمندی خوشبخت است. (۱۷)</p> <p>❖ می‌خواهیم این خیابان را به اسم هنرمندانه، زیبا و آسمانی «فرشته» نام‌گذاری کنیم. اهل ذوق و ادب‌دوستان موافق دستشان را بلند کنند. (۷)</p> <p>❖ اگر خوب درس بخوانی حتماً قبول می‌شوی. اما تو خوب درس نخوانده‌ای. پس، قبول نمی‌شوی. (۳)</p> <p>❖ هیچ ببری گاو نیست. هیچ گاوی زرافه نیست. پس، هیچ ببری زرافه نیست. (۱۶)</p>	<p>۱۲</p>
<p>۲۰</p>	<p>موفق و شاد باشید. احمد علی پور</p>	<p>جمع نمره</p>